

Ю.С. Мегель, д-р техн. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

І.В. Чалий, канд. техн. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ПОРТАЛУ «ДІЯ. ЦИФРОВА ОСВІТА» ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІН «ВСТУП ДО ФАХУ КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ» ТА «ОСНОВИ КІБЕРБЕЗПЕКИ»

Використання самостійної та індивідуальної роботи студентів, як відомо, є важливою складовою їх підготовки з будь-якої дисципліни. Існує багато засобів та підходів до її організації. Класичним вважається написання есе за різними тематиками, підготовка студентом рефератів, презентацій тощо.

При підготовці студентів з дисциплін «Вступ до фаху кібернетичної безпеки» для спеціальності 125 – Кібербезпека та захист інформації та «Основи кібербезпеки» (вибіркова дисципліна для студентів ДБТУ інших фахів) ми застосували додатково підхід, що пов'язаний з використанням on-line ресурсів Інтернет для самостійного вивчення дисциплін за фахом.

Спочатку ми запропонували студентам самостійно пройти декілька курсів ресурсу «Дія. Цифрова освіта». Наразі це, мабуть, найбільш відома національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності. Вона надає вільний доступ кожному громадянину до навчання різним питанням. Тут можливо навчитися ефективно та безпечно використовувати сучасні інформаційні технології в роботі та навчанні, в професійному та особистісному розвитку. Практично кожного місяця на «Дія. Цифрова освіта» з'являються нові освітні серіали.

В межах означених вище дисциплін увага студентів для самостійного опрацювання зверталася перш за все на такі освітні серіали як:

1. Нові цифрові професії.
2. Електронний підпис.
3. Обережно! Кібершахраї.
4. Основи кібергігієни.
5. Кіберняні.
6. Персональні дані.

Так, наприклад, з курсу Кіберняні студенти можуть дізнатися, як мінімізувати ризики втрати приватної й важливої інформації. Як

правильно вибирати та зберігати паролі, попереджувати кібератаку та протидіяти кібершахрайству. Як у випадку, якщо вони все ж таки сталися, швидко відновити необхідну інформацію. Участь у серіалі взяли експерти: Якушев Віталій, директор компанії з кібербезпеки 10Guards; Юрій Мелашенко, партнер компанії з кібербезпеки Cyberlab; радник секретаря РНБО на громадських засадах з питань кібербезпеки; Альона Андронікова, директор Moneyveo.

Питання цього серіалу поглиблюються в матеріалі Обережно! Кібершахраї.

Про нові що мають попит цифрові професії, зокрема cybersecurity engineer, можна дізнатися з серіалу Нові цифрові професії.

Питання небажаного впливу на нашу свідомість, причини появи, принципи, методи соціальної інженерії, фішінгові атаки, небезпека для месенджерів, правила безпечного використання Wi-Fi, кіберзагрози при роботі з браузерами, фішінгові поштові повідомлення, - це далеко не повний перелік питань, що розглянуті в серіалі Основи кібергігієни.

Матеріали щодо захисту персональних даних, безпечного користування користуватись соціальними мережами без шкоди для персональних даних, взагалі політики приватності та деякі інші питання розглянуто в курсі Персональні дані.

Отже, ми бачимо, що матеріали, що розглянуті в цих серіалах слушно та вдало поглиблюють тематику відповідних дисциплін, сприяють професійному зростанню студентів.

Вони виявили не аби яку зацікавленість в проходженні запропонованих матеріалів. Ми провели опитування в групах стосовно серіалів. Студенти відмітили не тільки корисність контенту серіалів, а і приємну для сприйняття форму подачі матеріалів. Правда деякі більш підготовлені студенти відмітили, що серії бувають дуже прості, а тестові питання занадто примітивні. Ми врахували ці зауваження і запропонували для окремих студентів інші, більш складні та насичені курси на таких ресурсах як Prometheus (<https://prometheus.org.ua/>), Cisco (<https://www.netacad.com>), Educational Era (<https://www.ed-era.com/>), CRDF Global в Україні (<https://state-cyber-edu.org/mc/index.php/usr/login/login>) та деяких інших.

Деякі студенти почали після першого досвіду використовувати безплатні онлайн-курси при вивченні інших дисциплін.

«Дія. Цифрова освіта» завдяки своїй простоті та наочності максимально підходить для первинного знайомства з прийомами навчання на онлайн-курсах і може застосовуватися для організації

самостійної роботи студентів з дисциплін Вступ до фаху кібернетичної безпеки та Основи кібербезпеки.

Інформаційні джерела:

1. «Дія. Цифрова освіта». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://osvita.diiia.gov.ua/>

2. Онлайн-освіта: як здобувати знання в епоху діджиталізації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bazilik.media/onlajn-osvita-iak-zdobuvaty-znannia-v-epokhu-didzhytalizatsii/>

3. Цифрові документи та послуги в Дії: Мстислав Банік про проєкт та нові сервіси. 07 Липня 2021 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pravokator.club/news/tsyfrovi-dokumenty-ta-poslugy-v-diyi-mstyslav-banik-pro-proekt-ta-novi-servisy/>

УДК 336:717

Г.С. Морозова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

М.П. Здоровий, здоб. PhD (ДБТУ, Харків)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ІНОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ У РОБОТІ БАНКІВ, СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ІНВЕСТИТОРІВ

Штучний інтелект (ШІ) є одним з найбільш актуальних та перспективних напрямків розвитку сучасної технології. Його потенціал вже суттєво змінив багато галузей, включаючи фінансову сферу. Використання ШІ в цих галузях має великий потенціал. Нами були розглянуті основні аспекти використання штучного інтелекту у роботі банків, страхових компаній та інвестиційних фондів.

✓ Використання штучного інтелекту в банківському секторі

Банківська сфера є однією з перших, яка почала використовувати потенціал ШІ для покращення своєї діяльності. Одним з основних напрямків застосування ШІ є автоматизація банківських процесів. Системи зі штучним інтелектом можуть виконувати рутинні операції, такі як обробка транзакцій, переказ коштів та видача кредитів, швидше та ефективніше, знижуючи ймовірність помилок.

Крім того, банки активно вже використовують ШІ для аналізу великих обсягів даних. Алгоритми машинного навчання можуть виявляти незвичайні патерни та аномалії в операціях, що допомагає виявити шахрайські дії та запобігти їм. Крім того, ШІ може